

Regionale Verklaring arbeidsmigranten in Zuidoost-Brabant

Constaterende dat:

Algemeen

- I. In verband met de schaarste op de arbeidsmarkt, arbeidsmigranten noodzakelijk zijn voor de economie in de SRE-regio en kansen bieden¹;
- II. Het verschijnsel arbeidsmigratie al tientallen jaren een feit is en een permanent karakter heeft: er is een structurele in –en uitstroom van arbeidsmigranten;
- III. Veel arbeidsmigranten werkzaam zijn in de agrarische sector, maar dat ook in sectoren als de industrie, de bouw en de zorg het aantal arbeidsmigranten toeneemt²;
- IV. Er in eerste instantie slechts sprake was van seizoensarbeid, maar dat de laatste jaren steeds meer sprake is van structurele werkzaamheden die door arbeidsmigranten vervuld worden (het hele jaar door);
- V. Bij het beschrijven van de aantallen, slechts een deel van de arbeidsmigranten in het GBA-systeem wordt geregistreerd. Dit levert een onvolledig beeld;

Huisvesting

- VI. Het primair de taak is van de werkgevers/arbeidsbemiddelaars om voor de arbeidsmigranten goede omstandigheden te creëren. Vanuit haar regiefunctie heeft de overheid tot taak om samen met haar partners op alle fronten uitbuiting van de arbeidsmigrant tegen te gaan én te sturen op goede en passende huisvesting;
- VII. Er te weinig kwantitatief en kwalitatief aanbod is van huisvestingsmogelijkheden voor arbeidsmigranten in deze regio;
- VIII. Arbeidsmigranten recht hebben op goede en passende huisvesting. Daar waar mensen goed gehuisvest zijn, is minder overlast;
- IX. De huisvestingsbehoefte als volgt is in te delen:
 1. Permanente huisvesting voor werknemers die besluiten in Nederland te blijven;
 2. Structurele huisvesting voor tijdelijke werknemers;
 3. Tijdelijke huisvesting voor tijdelijke werknemers.
- X. Passende huisvesting in elk geval voldoet aan de wet- en regelgeving zoals deze in de regio wordt gehanteerd. Passende huisvesting is vaak afhankelijk van het soort arbeid, de arbeidsduur en de door de arbeidsmigrant gewenste huisvesting en de duur waarvoor de migrant in Nederland is;
- XI. In de nieuwe provinciale prognose (25 januari 2012) ook de huisvestingsbehoefte van buitenlandse migranten is opgenomen. Dit betekent dat het gemeentelijk woningbouwprogramma de ruimte biedt om huisvesting van arbeidsmigranten ook in de vorm van woningen te realiseren, dus zonder dat dit ten koste gaat van het woningaanbod voor de eigen inwoners.

¹ Brabants Arbeidsmarktakkoord, Brainport 2020, LURA-rapport 2011

² LURA-rapport 2011

Verklaren de ondertekenende partijen dat zij:

Algemeen

- I. samen de huisvesting, integratie en het welzijn van de arbeidsmigrant goed willen regelen en daartoe:
 - malafide uitzendbureaus te weren uit onze regio;
 - gebrekkige huisvesting en overbewoning actief te bestrijden;
 - onderbetaling, schijnzelfstandigheid en uitbuiting af te straffen;
 - overlast aan te pakken.
- II. stimuleren dat arbeidsmigranten zich inschrijven in het GBA, in de wetenschap dat de gemeenten een uniforme toepassing van inschrijving hanteren, zodat registratie op gelijke wijze plaatsvindt en dat de arbeidsmigrant in iedere gemeente dezelfde rechten en plichten kent;
- III. in nieuwe situaties¹ zoveel mogelijk ontkoppeling van werk en wonen stimuleren.
De werkgevers blijven verantwoordelijk voor werknemers die zij hier tijdelijk naartoe halen.
Het beheer en exploitatie van de huisvesting moet zoveel als mogelijk en wenselijk is in handen komen te liggen van andere partijen (bv. woningcorporaties)²;

Huisvesting

- IV. de noodzaak tot samenwerking op het gebied van de huisvesting van arbeidsmigranten onderschrijven en gezamenlijk willen komen tot een zo goed mogelijke, passende en eenduidige huisvesting van de arbeidsmigrant in de regio;
- V. Conform overweging IX wordt bij *het creëren van huisvesting* uitgegaan van:
 1. Permanente huisvesting: de mogelijkheden in de reguliere woningvoorraad.
 2. Structurele voorziening: Vervolgens wordt op structurele basis gezocht naar inpassingsmogelijkheden in bestaand vastgoed bij voorkeur binnen de bebouwde kommen en met uitzondering van vastgoed op recreatieterreinen en bedrijventerreinen.
 3. Tijdelijke huisvesting voor tijdelijke arbeidskrachten: specifiek voor de agrarische sector in verband met de traditionele seizoensarbeid geldt wanneer er geen andere mogelijkheden zijn dat de mogelijkheden worden bekeken in het buitengebied, bij de werkgever of in VAB, etc. Indien huisvesting bij de werkgever plaatsvindt, dan onder strenge voorwaarden op het gebied van veiligheid en kwaliteit. De taak van de gemeenten is om tijdig misstanden te signaleren en hierop te handhaven.
 4. Wat betreft het huurbedrag dat ondernemers in rekening brengen, is het goed dat de bestuurders hun verantwoordelijkheid nemen en excessieve gevallen signaleren, bespreken en waar nodig handhaven.
- VI. De gemeenten nemen *de regie*, zorgen voor een goede inpassing in de omgeving en zien er op toe dat de huisvesting voldoet aan in Nederland algemeen aanvaarde kwaliteitsnormen.
- VII. Eind 2012 zal een evaluatie plaatsvinden. Welke concrete resultaten heeft het opgeleverd en is het nodig de verklaring te actualiseren?

¹ **Nieuwe situaties:** het creëren van huisvestingsvormen na datum ondertekening van deze verklaring.

Reeds bestaande huisvestingsituaties, die als goed, veilig en hygiënisch zijn te kwalificeren, kunnen blijven bestaan. Ook blijft het mogelijk dat - totdat er huisvesting beschikbaar is, waarbij wonen en werk ontkoppeld is - binnen bestaande bestemmingsplannen nieuwe huisvestingsvormen ontwikkeld worden. Om dit in tijd te bewaken, hanteren we een overgangsperiode tot 1 januari 2018. Jaarlijks zal worden geëvalueerd om te bezien of de overgangsperiode eerder beëindigd kan worden. Uiterlijk vanaf 1 januari 2018 zullen geen nieuwe huisvestingssituaties waarbij wonen en werk zijn gekoppeld, worden gerealiseerd.

² Van uit het LURA-rapport 2011 wordt dit advies ondersteund.